

Methotrexaat

Inleiding

Methotrexaat (MTX) wordt ingezet bij de Ziekte van Crohn.

Deze folder is geen vervanging van de bijsluiter.

Methotrexaat

Methotrexaat (MTX) is een foliumzuurantagonist. Dit middel onderdrukt de ontstekingsactiviteit. Het effect van het medicijn is vaak pas merkbaar na vier tot acht weken en soms zelfs langer.

Gebruik

MTX wordt eenmaal per week toegediend via injecties. Dit gebeurt in de spier (intramusculair) of onderhuids (subcutaan). Onderhuidse injecties kan een patiënt zelf leren toedienen, of eventueel de partner/huisgenoot. Hiervoor maakt u een afspraak bij de verpleegkundig specialist MDL (Maag-, Darmen Leverziekten).

Bijwerkingen

Bij bijwerkingen dient u contact op te nemen met uw MDL-arts of verpleegkundig specialist MDL.

- Maag-darmklachten zoals misselijkheid, braken of diarree;
- Ontstekingen van het mondslijmvlies;
- Licht verhoogde kans op infectie;
- Stoornis in de leverwaarden;
- Stoornis in de aanmaak van bloedcellen door het beenmerg.

Zelden

- Soort longontsteking, kortademigheid en hoesten;
- Haaruitval, huidafwijkingen of duizeligheid.

Voor overige bijwerkingen controleert u de bijsluiter van de medicijnen.

Controle

Tijdens de behandeling zijn er regelmatig bloedcontroles om stoornissen in lever en/of bloedwaarden op het spoor te komen. In het begin van de behandeling met MTX vinden deze controles frequent plaats en daarna elke drie maanden.

Dosering

Methotrexaat wordt ook gebruikt als chemotherapeuticum bij de behandeling van kanker, maar dan in

veel hogere doseringen. De dosis die gebruikt wordt bij de behandeling van de Ziekte van Crohn is vele malen lager, waardoor ook de bijwerkingen veelal minder zijn. MTX heeft met name een ontstekingsremmend effect.

Foliumzuur

Om de kans op bijwerkingen te beperken worden naast MTX ook foliumzuurtabletten gebruikt. Deze tabletten moet u een keer per week innemen, en wel op een andere dag dan wanneer u de MTX spuit.

Antibiotica

Als u antibiotica voorgeschreven krijgt, moet u altijd melden dat u MTX gebruikt. MTX kan namelijk niet met elk antibiotica even goed gecombineerd worden.

Alcohol

Het gebruik van MTX veroorzaakt een verhoogd risico op leverfunctiestoornissen. Daarom is beperkt alcoholgebruik verstandig. Gebruik bij voorkeur niet meer dan één alcoholconsumptie per dag.

Zwangerschap

Zorg tijdens de behandeling met MTX voor een goede anticonceptie en het is belangrijk om dit tenminste drie maanden na het stoppen met MTX voort te zetten. Ook mannen dienen zes maanden gebruik te maken van voorbehoedsmiddelen. Tijdens de zwangerschap is door gebruik van MTX een verhoogde kans op aangeboren afwijkingen of miskramen. Ook het geven van borstvoeding tijdens het gebruik van MTX wordt afgeraden.

Belangrijk

- Houdt u zich aan de voorgeschreven dosis en verander deze nooit op eigen initiatief.
- Vragen over uw medicijnen? Raadpleeg de apotheker.
- Last van bijwerkingen: Licht altijd uw MDL-arts of verpleegkundig specialist MDL in.
- Bespreek aanpassing van medicatie altijd met de MDL-arts of verpleegkundig specialist MDL.
- Stop niet zelf met de behandeling.

Problemen

Problemen en klachten kunt u bespreken tijdens een controlebezoek, of neem contact op met uw huisarts. De huisarts kan indien nodig met de behandelend arts overleggen.

Vragen?

Voor vragen of meer informatie kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de MDL-arts of de verpleegkundig specialist MDL. Ook kunt u mailen met de verpleegkundig specialist MDL: npmdl@amphia.nl. Vermeld hierbij altijd uw geboortedatum of patiëntnummer.

Polikliniek Maag-, Darm- en Leverziekten (MDL)

T (076) 595 50 71

Meer lezen over maag-, darm- en leverziekten in Amphia?

[Ga naar afdeling MDL \(https://www.amphia.nl/afdelingen/mdl\)](https://www.amphia.nl/afdelingen/mdl)